

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ
ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

ΛΟΥΙΖΗΣ ΠΙΑΝΚΟΥΡ 46
ΑΘΗΝΑ 11523 – 6945 339 600
gram.pansynopsy@gmail.com

Αρ. Πρωτοκόλλου: 60
Ημερομηνία: 23-12-2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΑΝΣΥΝΟΨΥ

Με αφορμή το περιστατικό της δεκαεξάχρονης στην Κυψέλη

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Νοσοκομειακών Ψυχολόγων στέκεται με προβληματισμό και θλίψη στο περιστατικό της δεκαεξάχρονης σε σχολείο της Κυψέλης και τη μετέπειτα διαχείρισή του, ενώ εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις απαντήσεις των θεσμών στα προβλήματα της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

Το συγκεκριμένο περιστατικό αποτελεί μια τρανταχτή απόδειξη της αποτυχίας των ενηλίκων και των θεσμών να προσφέρουν τη στοιχειώδη προστασία στα παιδιά. Ενώ με κάθε ευκαιρία διακηρύσσονται ενέργειες για τη γενικότερη προστασία των παιδιών -δράσεις, ομιλίες, ομάδες, νόμοι, τοποθετήσεις ειδικών σε σχολικές δομές κ.α.- φαίνεται να απουσιάζει ουσιαστική θεσμική αλλαγή προς τη διακηρυσσόμενη κατεύθυνση.

Παιδιά υπόκεινται σε «αλλαγές σχολικού περιβάλλοντος» με στόχο τον σωφρονισμό-τιμωρία τους, χωρίς ουσιαστική συνοδεία στις προφανώς χρόνιες δυσκολίες τους. Οικογένειες αδυνατούν να διαχειριστούν τα προβλήματα και λειτουργούν «στον αυτόματο» μέχρι να συμβεί κάτι. Παιδιά που έχουν υποστεί βία από άλλα παιδιά προχωρούν φέροντας τα ψυχικά και σωματικά τους τραύματα χωρίς ουσιαστική υποστήριξη. **Και ένα 16χρονο παιδί, μόνο του, χωρίς γονέα, χωρίς στήριξη, στέκεται απέναντι στη Δικαιοσύνη και προφυλακίζεται.**

Τα παραπάνω αποτελούν μια σύνοψη του συγκεκριμένου περιστατικού. Μια σύνοψη που καθρεφτίζει την **ανεπάρκεια του συστήματος.**

Η Διεθνής σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού και το ίδιο το Σύνταγμα της Ελλάδος, στο άρθρο 21, αναφέρεται στην υποχρέωση του κράτους να προστατεύει τον θεσμό της οικογένειας και την ίδια τη νεότητα. Μια νεότητα που τα τελευταία χρόνια υποφέρει ολοένα περισσότερο από ψυχικά νοσήματα και δυσχερείς κοινωνικές συνθήκες. Σε περιπτώσεις όπως η προαναφερόμενη, όφειλαν να συνεργαστούν τρεις θεσμοί: η Υγεία, η Παιδεία και η Δικαιοσύνη. Τελικώς υιοθετήθηκε η πιο «ασφαλής» λύση: προφυλακίστηκε μια ασυνόδευτη δεκαεξάχρονη.

Όταν ένας ανήλικος φτάνει στην παραβατικότητα, δεν μιλάμε για ατομική ευθύνη, αλλά για ρήγματα στην παροχή φροντίδας, για εγκατάλειψη, για αποτυχία των

ενηλίκων και των θεσμών. Η ποινικοποίηση των εκφάνσεων της εφηβείας δεν αποτελεί λύση. Η εφηβεία από μόνη της αποτελεί μια γκρίζα ζώνη για τη δικαιοσύνη και δυστυχώς συχνά και για τους ειδικούς ψυχικής υγείας. Η εφηβεία είναι ένα αναπτυξιακό στάδιο με ιδιαιτερότητες και για όσους ασχολούνται επαγγελματικά με εφήβους (εκπαιδευτικοί, ειδικοί ψυχικής υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες), θα έπρεπε να είναι γνωστές οι πιθανές δυσκολίες και οι «μεταφράσεις» τους. Για παράδειγμα, πολλές ριψοκίνδυνες συμπεριφορές των εφήβων, αποτελούν αυτοκτονικά ισοδύναμα. Τα στατιστικά δεδομένα είναι ηχηρά: οι έφηβοι έχουν διπλάσιες πιθανότητες αυτοκτονίας από τους ενήλικες (κυρίως λόγω της παρορμητικότητας που χαρακτηρίζει την εφηβεία), ενώ τα περιστατικά αυτοτραυματισμών αυξήθηκαν ραγδαία τα τελευταία χρόνια.

Ένα παιδί που «ψάχνει τη μαμά του» δεν χρειάζεται εγκλεισμό. Χρειάζεται προστασία, όρια και ουσιαστική ψυχοκοινωνική παρέμβαση.

Η πραγματικότητα των παιδιών και των εφήβων αποδεικνύει ότι ως κοινωνία είμαστε συνυπεύθυνοι. Όλοι μαζί θα έπρεπε να κατηγορούμαστε για αυτό που η δικαιοσύνη ονομάζει «παραμέληση εποπτείας ανηλίκου». Μεγάλοι νομοί της χώρας δεν έχουν καν τη στοιχειώδη παιδοψυχιατρική κάλυψη, οι υφιστάμενες υπηρεσίες αδυνατούν να διαχειριστούν τον όγκο των περιστατικών, συχνά η φροντίδα περιορίζεται σε μια διάγνωση χωρίς θεραπευτική συνέχεια. Οι εκπαιδευτικοί λειτουργούν επί το πλείστον αποφευκτικά, ενώ η Δικαιοσύνη λειτουργεί αποκομμένη από τα υπόλοιπα.

Η ανεπάρκεια των δομών πρόληψης και θεραπευτικής παρέμβασης συμβαδίζει με μια λογική που αρνείται να δει την πολυπαραγοντικότητα της παραβατικότητας – το τραύμα, την κακοποίηση, την εγκατάλειψη, τη φτώχεια, την έλλειψη πρόσβασης σε φροντίδα – μια λογική που προτιμά να καταστέλλει παρά να θεραπεύει. **Όμως η τιμωρία χωρίς κατανόηση του τραύματος δεν είναι δικαιοσύνη. Είναι αναπαραγωγή της βίας με θεσμική σφραγίδα.**

Ως επαγγελματίες ψυχικής υγείας γνωρίζουμε ότι κανένας δεν είναι «γεννημένος εγκληματίας». Καλούμε τους θεσμικά αρμόδιους να προσεγγίζουν περιστατικά εφηβικής παραβατικότητας με ουσιαστικές παρεμβάσεις που βασίζονται στη λογική της πρόληψης και θεραπείας και όχι της καταστολής.

Ευχόμαστε, έστω και τώρα, να βρεθεί η καλύτερη δυνατή λύση για το κορίτσι που έφτασε να βλάψει μια συμμαθήτριά της. Να αναρρώσει πλήρως το κορίτσι που υπέστη τον τραυματισμό και να έχει την απαιτούμενη στήριξη. Και ολόκληρο το σχολείο να έχει την υποστήριξη για να διαπραγματευτεί το τραυματικό συμβάν. Κυρίως, ευχόμαστε να γίνει αφορμή όλο αυτό για να κάνουμε ως κοινωνία την

αυτοκριτική μας και να απαιτηθούν οι απαραίτητες αλλαγές σε όλα τα θεσμικά επίπεδα.

Η αλλαγή είναι δυνατή. Η θεραπεία λειτουργεί. Και τα παιδιά μας το αξίζουν.

«Υπερασπίσου το παιδί, γιατί αν γλυτώσει το παιδί υπάρχει ελπίδα»

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος του ΔΣ

Ευάγγελος Πουλής

Η Γενική Γραμματέας

Μαρία Μεταξά